

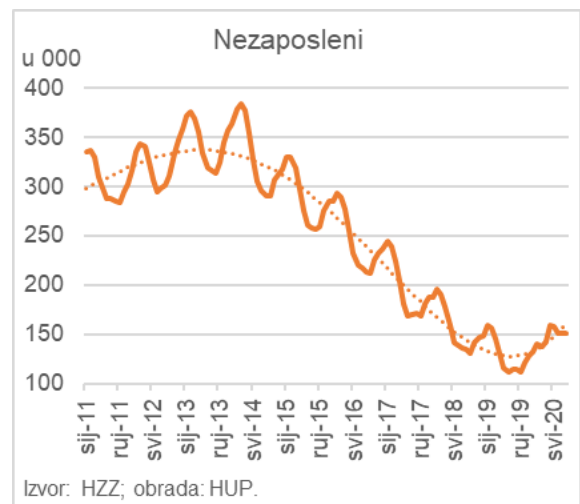
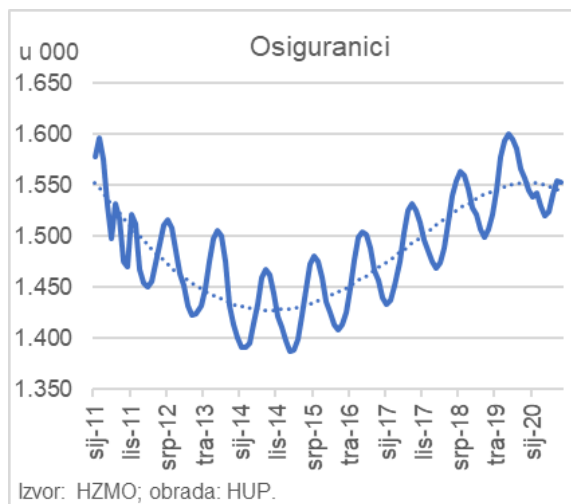

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled ekonomskih događanja u tjednu 7.-11.9.2020.

Prema podacima HZMO-a, **ukupan broj osiguranika na kraju kolovoza iznosio je 1.553.879 osoba**, što je **2,6% (41.567 osoba) manje u odnosu na kolovoz 2019. te 0,03% (451 osoba) manje nego u srpnju ove godine**. I inače se, zbog sezonskog karaktera zapošljavanja, u mjesecu kolovozu standardno smanjuje broj osiguranika u odnosu na srpanj (u kolovozu 2019. za 0,3% ili 4.959 osobe). Najveće smanjenje broja osiguranika na godišnjoj razini u kolovozu zabilježeno je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-22.338 osoba ili -17,0%), dok je najveće smanjenje u odnosu na srpanj zabilježeno kod stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (-1.398 osobe ili -1,5%). Broj osiguranika u kolovozu je na godišnjoj razini najviše povećan u sektoru građevine (5.007 osoba ili 4,4%), dok je na mjesečnoj razini najveće povećanje broja osiguranika zabilježeno kod administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (1.339 osoba ili 2,7%). **U prvih osam mjeseci 2020. prosječan broj osiguranika iznosio je 1.538.115 osoba, što predstavlja smanjenje od 1,1% ili 17.057 osoba u odnosu na isto razdoblje 2019.** Pritom je najveće smanjenje zabilježeno u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-16.033 osobe ili -14,6%), nakon čega slijedi prerađivačka industrija (-5.170 osoba ili -2,1%) te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (-3.261 osoba ili -6,2%). Povećanje broja osiguranika u prvih osam mjeseci 2020. zabilježilo je više djelatnosti, među kojima je najizraženije ono u sektoru građevine (6.273 osobe ili 5,6%), informacijama i komunikacijama (2.721 osoba ili 6,0%) te u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (2.325 osoba ili 2,5%).

Krajem kolovoza 2020. godine u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje (HZZ) bilo je **registrirano 151.368 nezaposlenih osoba**. U odnosu na kraj srpnja 2020. broj nezaposlenih smanjen je za 0,04% ili 65 osoba, a u usporedbi s kolovozom 2019. godine broj nezaposlenih veći je za 32,2% ili 36.870 osoba. **U prvih osam mjeseci 2020. prosječan broj nezaposlenih iznosio je 148.986 osoba, što predstavlja povećanje od 13,6% ili 17.783 osoba u odnosu na isto razdoblje 2019.** Tijekom kolovoza 2020. u evidenciju nezaposlenih novoprijavljene 12.362 osobe (9,1% više nego u kolovozu 2019. godine), i to: 8.167 osoba izravno iz radnoga odnosa (66,1%), 81 osoba iz

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
Žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr
Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr
Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr
Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

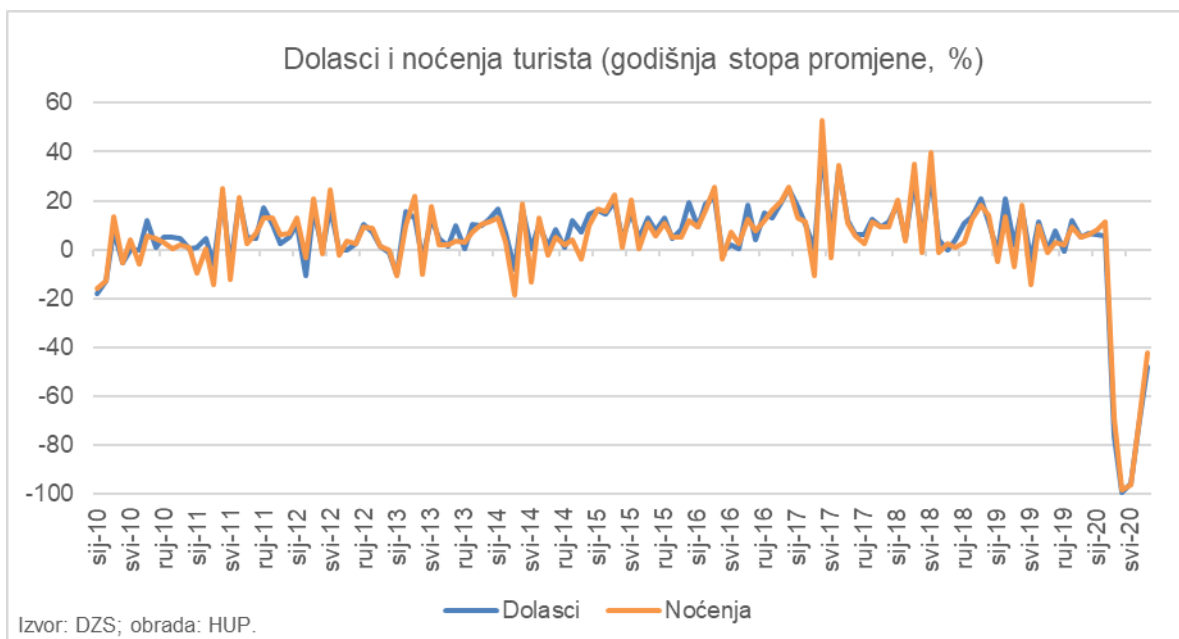
drugih poslovnih aktivnosti (0,7%), 1.632 osobe iz redovitoga školovanja (13,2%) te 2.482 osobe iz neaktivnosti (20,1%). Izravno iz radnog odnosa najviše je osoba došlo iz prerađivačke industrije, 1.456 osoba ili 17,8%, nakon čega slijedi trgovina na veliko i malo (1.225 osoba ili 15,0%), djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane (1.086 osoba ili 13,3%), građevinarstvo (722 osobe ili 8,8%) te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (527 osoba ili 6,5%). Ukupno je tijekom kolovoza 2020. iz evidencije nezaposlenih izašlo 12.427 osoba, što je 10,8% više nego u kolovozu 2019. godine (od toga su zaposlene 10.384 osobe). Broj korisnika naknade za nezaposlene iznosio je 35.736 osoba ili 23,6% od ukupnoga broja nezaposlenih. Broj korisnika novčane naknade povećao se u odnosu na isti mjesec prethodne godine za 44,9% (11.065 osoba). U programe aktivne politike zapošljavanja tijekom razdoblja siječanj-kolovoz 2020. godine novouključene su 9.782 osobe, a ukupan broj korisnika tijekom prvih osam mjeseci 2020. iznosio je 36.460 osoba. Na dan **11. rujna 2020.**, pri HZZ-u je registrirano **145.683 nezaposlenih osoba** (smanjenje za 5.685 osoba ili 3,8% u odnosu na kraj kolovoza) te je prijavljeno 9.796 slobodnih radnih mjesta. Iz Ekonomskog instituta Zagreb, priopćeno je, pak, kako je **potražnja za radom**, mjerena objavljenim *online* oglasima pomoću OVI indeksa, **u kolovozu 2020. bila manja za 25% u odnosu na kolovoz 2019.** Veliki dio ovog djelomičnog oporavka dolazi iz potražnje za radom zanimanja koja su vezana uz građevinski sektor, do je, gledajući regionalno, najveći pad potražnje za radom u odnosu na kolovoz 2019. godine zabilježen je u jadranskim županijama – oko 30%, dok istočna i središnja Hrvatska bilježe pad od 12 i 27 %.

Sukladno ranijoj najavi, prema procjeni Eurostata, sezonski prilagođeni BDP manji je **za 11,8% u eurozoni i za 11,4% u EU u drugom tromjesečju 2020. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem** (nakon -3,7% i -3,3% u prethodnom tromjesečju). **U odnosu na isto tromjesečje prethodne godine**, sezonski prilagođeni BDP manji je **za 14,7% u eurozoni i za 13,9% u EU** (nakon -3,2% i -2,7% u prethodnom tromjesečju). Istovremeno je pad BDP-a u SAD-u na tromjesečnoj razini iznosio 9,1%, dok je na godišnjoj razini američko gospodarstvo zabilježilo pad od također 9,1%. Među državama članicama za koje su dostupni podaci za drugo tromjesečje 2020. godine **Španjolska je zabilježila najoštrij pad BDP-a u odnosu na prethodno tromjesečje (-18,5%), nakon čega slijedi Hrvatska (-14,9%)**. Najmanji pad BDP-a na tromjesečnoj razini zabilježen je u Finskoj (-4,5%) i Litvi (-5,5%). Najveći pad na godišnjoj razini zabilježen je također u Španjolskoj (-22,1%), nakon čega slijede Francuska (-18,9%), Italija (-17,7%), Portugal (-16,3%), Malta (-15,2%) i Hrvatska (-15,1%), dok je najmanji pad u odnosu na drugo tromjesečje 2019. zabilježen u Irskoj (-3,7%). **Broj zaposlenih smanjen** je za 2,9% u eurozoni i **2,7% u EU u drugom tromjesečju 2020. u odnosu na prethodno tromjesečje**, dok je **u odnosu na isto razdoblje prethodne godine broj zaposlenih pao za 3,1% u eurozoni te 2,9% u EU. U Hrvatskoj je broj zaposlenih pao za 2,0% u odnosu na prethodno tromjesečje te za 1,1% u odnosu na isto tromjesečje 2019.** Sati rada smanjeni su za 12,8% u eurozoni i za 10,7% u EU u drugom tromjesečju 2020. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem. U usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine pad je iznosio 16,6% u eurozoni i 13,8% u EU. U Hrvatskoj je broj radnih sati pao za 1,9% u odnosu na prethodno tromjesečje te za 1,1% u odnosu na isto tromjesečje 2019. Europska središnja banka (ESB) je ovaj tjedan revidirala prognoze ekonomskog rasta za eurozonu s -8,7% u lipnju na **-8,0% za ovu godinu**, s oporavkom u 2021. i 2022. po stopama od 5,0% i 3,2% (u odnosu na 5,2% i 3,3% iz lipnja).

Ukupan izvoz RH od siječnja do lipnja 2020., prema privremenim podacima DZS-a, iznosio je 51,6 milijardi kuna (-5,9%). Istodobno je uvoz iznosio 83,5 milijardi kuna (-11,3%). Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 32,0 milijarde kuna (-18,8%). Pokrivenost uvoza izvozom od siječnja do lipnja 2020. bila je 61,7%. **Ukupan izvoz RH od siječnja do srpnja 2020.**, prema Prvim rezultatima, iznosio je **61,5 milijardi kuna (-7,7%), dok je uvoz iznosio 98,3 milijarde kuna (-11,9%)**. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 36,8 milijardi kuna (-18,3%). Pokrivenost uvoza izvozom, prema Prvim rezultatima, od siječnja do srpnja 2020. bila je 62,6%.

DZS je ovaj tjedan objavio i informacije o dolascima i noćenjima turista srpnju. Tako je u srpnju 2020. u komercijalnim smještajnim objektima ostvareno je 14,7 milijuna noćenja, što je **58% noćenja iz lanjskog srpnja**. U strukturi ukupno ostvarenih noćenja turista 9,0% čine noćenja domaćih turista, a 91,0% stranih turista. **U prvih sedam mjeseci 2020.** u komercijalnim smještajnim objektima turisti su ostvarili 3,7 milijuna dolazaka i 19,9 milijuna noćenja, **što je pad dolazaka za 65,8% i pad noćenja turista za 58,9%** u odnosu na isto razdoblje 2019. Podsjetimo, prema podacima iz sustava *eVisitor* u prvih sedam mjeseci 2020. zabilježen je pad turističkih dolazaka od 64,4% i broja noćenja od 53,8%. Hrvatska turistička zajednica (HTZ) je objavila i kako je Hrvatska u srpnju u usporedbi s nekoliko mediteranskih konkurentskih zemalja ostvarila bolji turistički rezultat dostigavši 50% lanjskih dolazaka stranih turista iz istog mjeseca, a bolje rezultate ima i za sedam mjeseci s 32% lanjskih dolazaka. Nadalje, u srpnju 2020. hrvatske zračne luke zabilježile 81,6% manje putnika i 40,7% manje prometa tereta nego u istome mjesecu prošle godine. Prema objavi DZS-a, u **prvih sedam mjeseci pad prometa putnika u zračnim lukama iznosio je 82,2%, dok je pad prometa tereta iznosio 33,1%**. U hrvatskim morskim lukama, s druge strane, broj putnika u srpnju je bio manji za 42,1% a promet terete viši za 20,5% u odnosu na isto razdoblje 2019. Prema podacima DZS-a, u **prvih sedam mjeseci pad prometa putnika u morskim lukama iznosio je 50,2%, dok je rast prometa tereta iznosio 1,7%**.

Na kraju tjedna Hrvatska turistička zajednica objavila je i podatke za kolovož. Prema priopćenju HTZ-a, u Hrvatskoj je u razdoblju **od siječnja do kraja kolovoza**, prema podacima sustava *eVisitor* koji sadrži turistički promet ostvaren u komercijalnim i nekomercijalnim objektima te nautičkom charteru (sustav *eCrew*), ostvareno 6,8 milijuna dolazaka i 47,6 milijuna noćenja, odnosno **41% dolazaka i 53% noćenja ostvarenih u istom razdoblju 2019. godine**. Od toga su strani turisti ostvarili 5,5 milijuna dolazaka i 38,3 milijuna noćenja, dok su domaći turisti ostvarili 1,3 milijuna dolazaka i 9,2 milijuna noćenja. U kolovožu je u Hrvatskoj ostvareno 2,7 milijuna dolazaka i 21,1 milijuna noćenja, odnosno 54% dolazaka i 64% noćenja ostvarenih u istom razdoblju 2019. godine. S druge strane, prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, **u razdoblju 31.8.-6.9.2020. godine u odnosu na prethodni tjedan (24.8.-30.8.2020.)** vidljivo je smanjenje broja računa od 3% i **smanjenje iznosa računa od 3%**, dok je **u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane** vidljivo smanjenje broja računa od 10% i **smanjenje iznosa računa od 31%**. Kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 6.9. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 19% ukupno, ali tek 10% u trgovini te čak 47% u ugostiteljstvu.

Prema podacima agencije Promocija plus, u kolovozu je broj prodanih novih automobila na hrvatskom tržištu bio manji za 24% u odnosu na kolovoz 2019. te za 51% manji u odnosu na srpanj ove godine. U **prvih osam mjeseci 2020. broj prodanih novih automobila bio je manji za 47% u odnosu na isto razdoblje 2019.**

DZS je objavio i kako su u kolovozu 2020. u usporedbi sa srpnjem 2020. proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za industriju ukupno niže za 0,5%, a u odnosu na kolovoz 2019. niže su za 4,1%. Ovo je već **šesti mjesec zaredom kako proizvođačke cijene industrijskih proizvoda padaju na godišnjoj razini.** Ako isključimo energiju, tada su u kolovozu 2020. u usporedbi sa srpnjem 2020. niže za 0,3%, a u usporedbi s kolovozom 2019. niže su za 0,3%. U kolovozu 2020. u usporedbi s kolovozom 2019. proizvođačke cijene porasle su u opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom te djelatnostima sanacije okoliša (samo odjeljak 36) za 0,6% i u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji za 0,4%, a pale su u rudarstvu i vađenju za 7,2% i u prerađivačkoj industriji za 4,5%. Nasuprot tome, proizvođačke cijene građevnog materijala na domaćem tržištu u kolovozu 2020. u usporedbi sa srpnjem 2020. više su za 0,2%, a u odnosu na kolovoz 2019. više su za 0,8%. Prema DZS-ovoj objavi, **proizvođačke cijene građevnog materijala na domaćem tržištu u kolovozu 2020. u usporedbi s prosjekom 2015. više su za 5,2%.** Nadalje, DZS je objavio i kako je **u prvom polugodištu 2020.** prosječna cijena po 1 m² prodanih novih stanova iznosila **12.824 kune.** Ta cijena **veća je za 2,6% u odnosu na drugo polugodište 2019. i za 5,6% u odnosu na prvo polugodište 2019.** Pritom su cijene novoprodanih stanova u Gradu Zagrebu porasle 8,0% u odnosu na prethodno polugodište za 15,3% u odnosu na prvo polugodište 2019., dok su u ostalim naseljima RH cijene prodanih novih stanova pale. Eurostat je, pak, objavio i kako je ukupna potrošnja električne energije u EU u lipnju 2020. bila 7,6% niža od najniže vrijednosti u lipnju zabilježene u razdoblju između 2016. i 2019. godine. U usporedbi s najnižom razinom iz lipnja od 2016. godine, Grčka, Španjolska, Hrvatska, Cipar, Poljska i Slovenija pokazuju pad veći od 10%. Kako je turizam važan sektor za većinu tih zemalja, vjerojatno je smanjenje broja turista dovelo do smanjenja potrošnje električne energije.

Fina je ovaj tjedan objavila **top 10 gradova prema kriteriju neto dobiti** poduzetnika u 2019. godini, čiji je udio 46,7% u broju poduzetnika, 51,4% u broju zaposlenih, 62,7% u ukupnim prihodima, 66,7% u dobiti razdoblja, 51,9% u gubitku razdoblja te 75,1% u neto dobiti. Prva tri mjesta zauzimaju Zagreb, Poreč i Rijeka, a među 10 najboljih ulaze još i Sveta Nedelja, Dubrovnik, Velika Gorica, Vukovar, Zadar, Varaždin i Rovinj. U usporedbi s rang listom u 2018. godini, ispali su Split, Karlovac i Našice, a novi na rang listi su Sveta Nedelja, Zadar i Varaždin. Na ostvarene rezultate u 2019. godini – neto dobit poduzetnika Hrvatske, najviše su utjecali poduzetnici iz privatnog sektora (83,3%), nakon čega slijede poduzetnici u državnom (9,3%) i mješovitom (7,3%) vlasništvu.

U HNB-u je ovaj tjedan održana sjednica Savjeta HNB-a na kojoj se raspravljalo o recentnim gospodarskim i novčanim kretanjima. Tako se u priopćenju sa sjednice navodi kako je iznimno snažan pad gospodarske aktivnosti u drugom tromjesečju bio kratkotrajan te kako **visokofrekventni pokazatelji upućuju na intenzivan oporavak već krajem istog razdoblja i početkom trećeg tromjesečja.** Nadalje, godišnja stopa inflacije zadržala se u negativnom području pod utjecajem niskih cijena energije, dok se temeljna inflacija blago usporila i spustila ispod 1%, ponajviše zbog smanjenja doprinosa pojedinih prehrambenih proizvoda, posebice mesa, ulja i masti, te motornih vozila, kao i potrošnih proizvoda za kućanstvo. Likvidnost domaćega financijskog sustava dosegla je povijesno najviše razine, a uvjeti financiranja uglavnom su se nastavili popravljati, što je uz program subvencioniranja stambenih kredita Vlade RH, te manjim dijelom i zaduživanja u svrhu obnove stambenih jedinica oštećenih u potresu, potaknulo kreditiranje. Tako da ni ovaj tjedan nije bilo potražnje na redovitoj operaciji HNB-a. **Na kraju kolovoza iznos međunarodnih pričuva oporavio se i gotovo dosegao razinu s kraja 2019. godine.**

Ovaj tjedan su održane i dvije sjednice Vlade. Na 8. sjednici VRH prihvaćeno 30-ak amandmana drugih predlagatelja na Konačni prijedlog zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području

Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Na 9. sjednici VRH se, između ostalog, raspravljalo i o Prijedlogu polugodišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za prvo polugodište 2020. godine. Ukupan prihod državnog proračuna u prvom polugodištu ostvaren je u iznosu od 60,4 milijardi kuna što je na međugodišnjoj razini pad od 7,2%, pri čemu **prihodi od poreza bilježe smanjenje od 13,6%** i iznosili su 32 milijarde kuna. **Ukupni rashodi** iznosili su 77,1 milijardu kuna, što je **povećanje** od 10,1 milijardu kuna ili **15,2%** u odnosu na isto razdoblje lani. Ministar Marić je pojasnio da je najveći razlog za povećanje rashoda provedba mjera za očuvanje radnih mjesta za što je izdvojeno 6,7 milijardi kuna. Tako je **manjak državnog proračuna u prvom polugodištu** iznosio 16,7 milijardi kuna, a kad se dodaju izvanproračunski korisnici te lokalna i regionalna samouprava 17,9 milijardi kuna ili **4,9% BDP-a**. Europska komisija je, pak, objavila godišnje izvješće o manjku prihoda od PDV-a u 2018. prema kojem su **najuspješnije u ubiranju PDV-a bile Švedska**, s manjkom od 0,7% te **Hrvatska** (3,5 %) i **Finska** (3,6 %).